

Ларс Ілшаммар,

шведський історик, доктор філософії, заступник директора Національної бібліотеки Швеції (до 2023 р.), член SUCHO (Збереження української культурної спадщини онлайн), член робочої групи ІФЛА «Культурна спадщина для України» на підтримку бібліотечної галузі в Україні

Шановні колеги, професори, бібліотекарі, науковці - шановні українські друзі,

Вітання зі Стокгольма, Швеції! Я Ларс Ілшаммар, історик, колишній заступник директора Національної бібліотеки Швеції, а також добрий друг Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Перш за все: я тут, ми тут! Будьте впевнені, ми вас бачимо, ми вас чуємо, ми розуміємо – або принаймні думаємо, що розуміємо – через які випробування ви проходите як нація, а також як бібліотечна спільнота з лютого 2022 року. Але ви не самі! Тільки за останні півтора року Україна та решта Європи стали набагато ближчими одна до одної не лише географічно, нас запросили відчутти та оцінити багату й унікальну українську історію та культуру, а сьогодні ви майже завжди в наших думках.

По-друге: ми, і я вважаю, що я промовляю тут від ширшої бібліотечної спільноти в Європі, – більш ніж готові допомогти, підтримати та бути корисними для вас практично у будь-який спосіб, відповідно до наших можливостей. Тож не соромтеся запитувати, не бійтеся турбувати, не думайте, що ви тягар чи перешкода – бо це не так! Я кажу це переважно не лише через солідарність з вами, нашими друзями та колегами по професії, але також деякою мірою із особистого інтересу. Оскільки ваші виклики, ваша щоденна боротьба, ваш стійкий опір також повинні бути важливими і для нас.

Я говорю про загальну боротьбу проти тиранії та тоталітаризму і за свободу слова, збереження культурної спадщини, загального доступу до знань

та всіх інших невід'ємних речей, які представляють бібліотеки. У цьому ми єдині, протистоячи одному й тому самому агресору – агресору, чия очевидна мета – знищити та стерти ці цінності, у які ми віримо!

І останнє, але не менш важливе: з часом новини стають звичним явищем, і навіть повномасштабна війна може перетворитися на абсурдну частину нашого повсякденного життя. У цій такій поширеній ситуації дуже легко втратити інтерес, стати певною мірою втомленим і виснаженим, і забути про важливість підтримки та солідарності.

Це те, чого з нами не повинно статися, і тут я знову говорю від імені ширшої європейської бібліотечної спільноти. Якщо ми розірвемо наші зв'язки з вами, якщо ми просто обмежимо свою увагу до того, що відбувається прямо перед нами, тоді агресор обов'язково виграє та перемає – на нещастя усіх нас. Але якщо ми продовжуватимемо триматися за руки, якщо ми пам'ятатимемо, які наші спільні цінності – і хто є ворогом цих цінностей, – то великі шанси, що агресор остаточно зазнає поразки.

Тому я обіцяю, принаймні для себе, залишатися тут, продовжувати слухати, піклуватися та робити все можливе, щоб допомогти та підбадьорити – незалежно від того, скільки часу це може зайняти.

І тому я від усього серця бажаю вам дуже плідної конференції. Ваша робота та ваша рішучість надзвичайно важливі, тому що бібліотеки та бібліотекарі, безсумнівно, є основою кожного демократичного суспільства, не тільки, але, можливо, особливо під час війни та криз!